

METODICKÁ POMŮCKA K PROVÁDĚNÍ ZMĚNY POČTU VOLEBNÍCH OKRSKŮ

od 1. ledna 2026 podle zákona o správě voleb

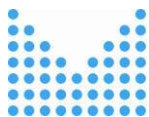
Právní základ:	Zákon č. 88/2024 Sb., o správě voleb, ve znění pozdějších předpisů
Účel metodiky:	Sjednocení postupu obecních úřadů, krajských úřadů a Ministerstva vnitra ČR při změně počtu volebních okrsků
Určeno pro:	Obecní úřady, krajské úřady, Magistrát hl. m. Prahy, magistráty statutárních měst, úřady městských částí a městských obvodů
Zpracovatel:	Ministerstvo vnitra ČR
Verze, datum:	verze 1.0, leden 2026

Právní rámec a nová kritéria pro změnu okrsků

Právní úprava účinná do 31. 12. 2025

Právní úprava volebních okrsků pro všechny druhy voleb byla s účinností do 31. 12. 2025 zakotvena v § 26 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. Podrobnější postup obecních úřadů při vytváření volebních okrsků byl dále upraven v § 2 vyhlášky č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

Tato poměrně striktní právní úprava umožňovala změny volebních okrsků pouze z taxativních důvodů, jimiž byly: a) zvýšení nebo snížení počtu voličů ve volebním okrsku o jednu třetinu,

b) změny hranic obce v místech, kde bylo území obce osídleno, c) změny hranic městských obvodů nebo městských částí a d) stav, kdy hranice volebního okrsku nebyla shodná s hranicí volebního obvodu pro volby do Senátu nebo volebního obvodu pro volby do zastupitelstev obcí.

Právní úprava podle zákona o správě voleb účinná od 1. 1. 2026

Nová úprava obsažená v § 4 **zákona č. 88/2024 Sb., o správě voleb (dále jen „ZSV“)**, reaguje na potřeby obcí a umožňuje dlouho zakonzervované a případně již nevyhovující vymezení volebních okrsků flexibilněji měnit a přizpůsobit je místním podmínkám, zejména dopravní dostupnosti volebních místností, návykům obyvatel při cestování či zájmu o členství v okrskových volebních komisích (OVK). Změny volebních okrsků od 1. 1. 2026 již neprovádí starosta, ale obecní úřad [§ 15 písm. a) ZSV]. Jde o výkon přenesené působnosti. Existují tři typy *změn* volebních okrsků:

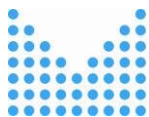
1. Změny, které se nedotýkají vymezení hranic volebních okrsků

Pokud se nijak nemění počet okrsků, ani se nemění (neposouvají) jejich hranice, **není zapotřebí změnu nijak oznamovat Ministerstvu vnitra ani krajskému úřadu.**

Do této skupiny patří například změny názvů ulic nebo změny volebních místností pro jednotlivé okrsky. Pokud se voličům mění volební místnost, na níž byli dlouhodobě zvyklí, je vhodné na tuto změnu voliče důkladně upozornit (např. výslovně v rámci distribuce sad hlasovacích lístků, případně dalšími komunikačními kanály obce).

2. Změny hranic volebních okrsků, při nichž se však nemění celkový počet okrsků v obci

Pokud obecní úřad mění (posouvá) hranice volebních okrsků, ale jejich počet zůstává stejný, podle § 4 odst. 5 ZSV **o změně neprodleně vyrozumí krajský úřad** (ve členěných statutárních městech vyrozumí magistrát svého města). V této situaci obecní úřad pouze předává informaci, že přistoupil ke změně hranic okrsků. Je však vhodné alespoň stručně vysvětlit, proč k ní přikročil a v čem změna spočívá. Je také možné do této informace připojit i zakreslení změny hranic volebních okrsků. Doporučujeme, aby do volební dokumentace u obecního úřadu související s volebními okrsky byl založen dokument, z něhož je zřejmé, kdy a jak se obecní úřad rozhodl vymezení volebních okrsků změnit.

Ke změně hranic okrsků lze přistoupit, například pokud jsou v obci postaveny nové domy, které se ovšem nachází v jiném okrsku než domy v bezprostředním sousedství. Záleží na uvážení obecního úřadu, jestli náležitě posune hranici okrsku, aby tyto domy blízko sebe náležely do stejného okrsku. Je také možné okrsky upravit, aby jednotliví občané vždy náleželi do okrsku, jehož volební místnost jim je nejsnáze dostupná (je nejbližší, mají k ní zajištěno časté dopravní spojení v pracovní dny i o víkendu apod.).

I v tomto případě platí, že o změně (zejména změně umístění volební místnosti či příslušnosti voliče do volebního okrsku) je třeba důkladně informovat voliče.

3. Změny počtu volebních okrsků

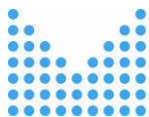
Uvažovaná zvýšení nebo snížení počtu volebních okrsků v obci jsou **jádrem této metodiky. Obecní úřad zasílá návrh Ministerstvu vnitra ke schválení prostřednictvím krajského úřadu.**

Komunikace by měla probíhat prostřednictvím datových schránek. Datová zpráva by měla být nazvána tak, aby z ní bylo na první pohled patrné, že jde o změnu počtu volebních okrsků. Urychlí se tím předání příslušnému odboru na krajském úřadě i na Ministerstvu vnitra. Datová zpráva a její přílohy musí být v datovém formátu, který je způsobilý k přijetí podatelnou Ministerstva vnitra. Seznam těchto podporovaných formátů naleznete [zde](#).

Na Ministerstvu vnitra je příslušným k vyřizování těchto podání Odbor voleb.

Krajský úřad v tomto procesu funguje jako **zprostředkovatel**. Kontroluje formální náležitosti. Návrh Ministerstvu vnitra nepostoupí, pokud v něm například zcela chybí odůvodnění. V takovém případě neprodleně návrh vrátí obecnímu úřadu s upozorněním, aby vše chybějící doplnil. Krajský úřad jej nepostoupí ani v případě, že je Ministerstvo vnitra žádáno o souhlas pouze se změnou hranic volebních okrsků, aniž by byl měněn počet okrsků (ke změnám podle bodu 2 se Ministerstvo vnitra nevyjadřuje).

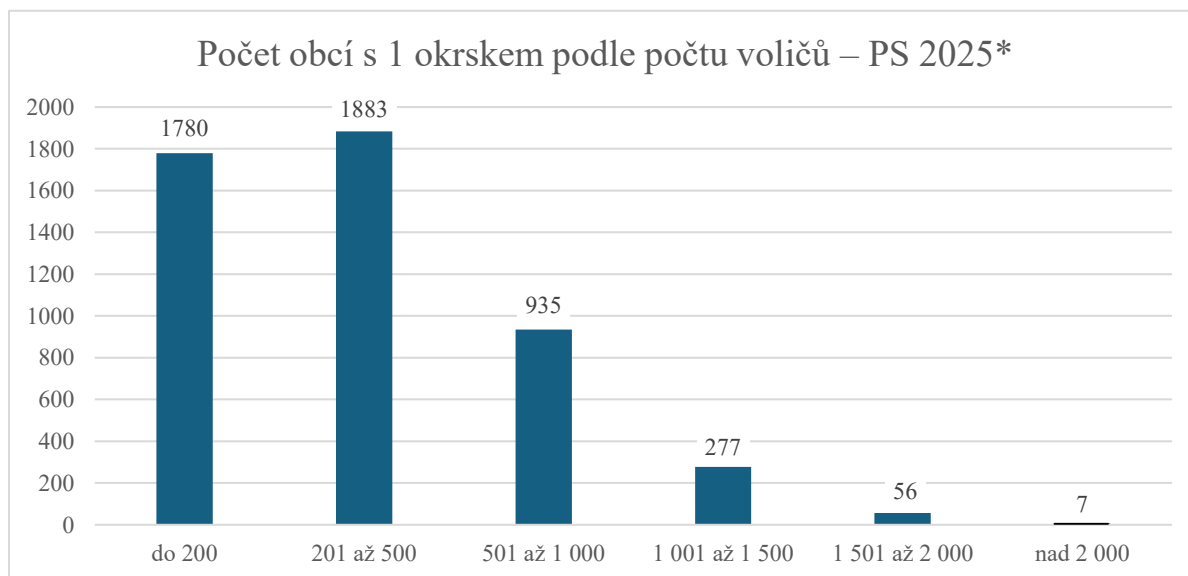
Nová úprava umožňuje racionalizaci soustavy volebních okrsků. Bylo zrušeno ustanovení, podle něhož okrsky měly zahrnovat přibližně 1 000 voličů. Kritéria pro vymezení volebních okrsků jsou nově pouze věcná, ačkoliv i nadále je možné tento počet voličů orientačně využívat i překračovat. Při volbách do Poslanecké sněmovny v říjnu 2025 bylo na území ČR vytvořeno 14 711 okrsků, do nichž průměrně náleželo 558 voličů. To je dokonce o 1 voliče méně

než při volbách v červnu 2002. Dlouhodobá nemožnost přizpůsobit vymezení volebních okrsků měnícím se podmínkám v obcích podnítila přijetí nových pravidel.

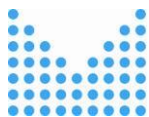
ZSV neusiluje o stanovení přesných pravidel pro jednotlivé obce. Volební okrsky i nadále stanovuje obec sama, jelikož nejlépe zná místní podmínky. I v současnosti se obce značně liší a bez bližšího vysvětlení (resp. znalosti) situace v konkrétní obci nelze činit bližší závěry. Přibližně 77 % obcí vytvářelo v říjnu 2025 jediný okrsek pro celé území obce. Ačkoliv nejčastěji šlo o obce s nižšími stovkami voličů, vyskytly se i obce s více než 1 500 voliči v takovém společném okrsku. Největší obec s celoobecním okrskem čítala 3 178 voličů. Početné jsou také okrsky, jejichž území zahrnuje ohlašovnu obecního úřadu. V nich jsou vedeny osoby bez jiného místa trvalého pobytu. Byť takový okrsek je na první pohled, co se počtu voličů v něm týče, velmi velký, volební účast v něm bývá často velice nízká.

Obce si mohou pomoci zvýšením počtu členů okrskové volební komise. ZSV stanovuje, že musí mít alespoň 4 členy v okrscích do 400 voličů a nejméně 5 členů ve větších okrscích. Zákon tedy připouští, aby obecní úřad jako minimální počet členů OVK stanovil například 10 členů. Zátěž plynoucí z vysokého počtu voličů se rozloží mezi ně. Ve velkém okrsku je nutné zabezpečit dostatečně velkou volební místnost, kam se lidé vejdou. Též je třeba brát ohled na obvyklý zájem o hlasování do přenosné hlasovací schránky. Vyslání členové komise musí být schopní všechny tyto voliče navštívit.

* Graf zohledňuje pouze údaje o okrscích a počtech voličů prezentované na volby.cz.

Nemůže proto přihlížet k počtu osob hlasujících na voličský průkaz, ani k počtu

obyvatel obcí, kteří jako občané jiných členských států Evropské unie smí volit pouze do zastupitelstva obce.

Na druhou stranu je možné s ohledem na místní podmínky vymezit na svém území více volebních okrsků, než kolik vytváří jiné obce podobné velikosti. V datech ze října 2025 najdeme obce, které do trojice okrsků rozdělily svých 200 celkových voličů i obce s více než 3 000 voliči. Desítku okrsků vymezovaly obce s přibližně 2 až 9 tisíci voličů. Právě odlišnosti mezi jednotlivými obcemi jsou důvodem, proč musí návrh na změnu počtu okrsků tolik důkladně vysvětlit přání obce mít určitý počet okrsků.

Potřebný souhlas Ministerstva vnitra se změnou počtu volebních okrsků

Od 1. 1. 2026 jsou kritéria pro vymezení volebních okrsků pouze věcná a vyplývají zejména z § 4 odst. 2 a 3 ZSV. Aby změny volebních okrsků nebyly svévolné, ZSV podmiňuje změnu počtu okrsků v obci souhlasem Ministerstva vnitra. **Při vymezení volebních okrsků je třeba dbát na dodržení níže představených podmínek.** Nemusí být možné dodržet zcela všechny. Obecní úřad proto v návrhu vysvětlí, proč podle něj v jeho obci převažuje důraz na některé podmínky nad jinými. Ministerstvo vnitra návrh posoudí a rozhodne, zdali vydá souhlas ke změně či nikoliv.

§ 4

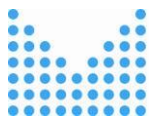
Volební okrsky

(1) Každý volič v příslušném druhu voleb přísluší k volebnímu obvodu a k volebnímu okrsku, v němž má místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Na území každé obce musí být vytvořen alespoň 1 volební okrsek. Území volebního okrsku nesmí náležet do území více obcí ani do území více volebních obvodů.

(3) Volební okrsky vytváří obecní úřad tak, aby byly beze zbytku skladebné do území obce, aby byly zachovány přirozené územní celky a zajištěna dostupnost volebních místností a aby počet voličů příslušejících k volebnímu okrsku umožňoval řádný průběh hlasování a sčítání hlasů a účelné a hospodárné vynakládání prostředků na zajištění volebních místností a činnosti okrskových volebních komisí na území obce.

(4) Změnu počtu volebních okrsků na území obce může obecní úřad provést pouze s předchozím souhlasem Ministerstva vnitra. Návrh této změny a její odůvodnění zašle obecní

úřad Ministerstvu vnitra prostřednictvím krajského úřadu. Ministerstvo vnitra oznámí výsledek posouzení návrhu obecnímu úřadu a krajskému úřadu.

(5) Obecní úřad o změnách počtu nebo hranic volebních okrsků neprodleně vyrozumí krajský úřad a v případě územně členěných statutárních měst úřad městské části nebo městského obvodu vyrozumí magistrát statutárního města.

(6) Volební okrsky nelze měnit v době od vyhlášení voleb do vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí.

(7) Volební okrsky jsou vedeny v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí jako účelové územní prvky. Identifikační údaje, údaje o vazbách na ostatní územní prvky a lokalizační údaje o volebních okrscích zapisuje do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí obecní úřad prostřednictvím informačního systému územní identifikace. Zamezení přístupu k provádění změny volebních okrsků v případech podle odstavce 6 zajišťuje Ministerstvo vnitra prostřednictvím informačního systému územní identifikace.

(8) Pro hlasování v zahraničí se vytvářejí zvláštní volební okrsky při zastupitelských úřadech podle § 6 odst. 1 písm. i). Území zvláštního volebního okrsku je tvořeno územním obvodem zastupitelského úřadu.

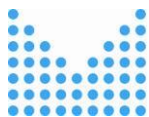
Podrobněji k podmínkám pro tvorbu/změnu volebních okrsků

1. Na území každé obce musí být vytvořen alespoň 1 volební okrsek

Hlasování probíhá v jednotlivých volebních okrscích. I nadále mezi volební orgány s určitými úkoly při organizaci voleb zákon řadí mj. starostu a obecní úřad. Každá obec vytváří volební okrsky pro své území. Zdaleka nejčastěji je v obci jediný volební okrsek (viz výše).

2. Území volebního okrsku nesmí náležet do území více obcí ani do území více volebních obvodů

Není možné, aby si obec při vymezování volebních okrsků „přivlastnila“ část území jiné obce. Každý obecní úřad pracuje pouze s územím své obce a může jej rozdělit do více okrsků. Zároveň však nesmí volební okrsek překračovat hranice volebních obvodů zřízených při kterýchkoliv volbách. Například některé obvody pro volby do Senátu jsou tvořeny částmi území různých městských částí. Dotčené městské části proto na svém

území nemohou vytvářet okrsky, jež by nerespektovaly zákonem stanovené hranice volebních obvodů.

3. Volební okrsky jsou beze zbytku skladebné do území obce

Do volebních okrsků musí být rozděleno celé území obce. Není možné, aby určitá část území nepatřila do žádného okrsku, ani pokud v ní nikdo nebydlí. Území obce tedy je součtem území jednotlivých okrsků, které na sebe navazují.

Skladebnost se nezohlední, pokud obecní úřad navrhuje změnu, po níž celá obec bude tvořit jediný okrsek. Musí však na ni být dbáno, pokud v obci i nadále zůstane více než jeden okrsek, nebo pokud počet okrsků má být zvýšen.

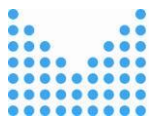
4. Volební okrsky zachovávají přirozené územní celky

Zachování přirozených územních celků se dokládá popisem, případně též mapovým podkladem. Změny by měly ctít přirozenou spádovost (např. současné zvyklosti obyvatel při dojíždění za službami). Mezi jednotlivými adresami, z nichž voliči spadají do stejného okrsku, by mělo existovat propojení (např. bytové či dopravní). Zároveň je nutné při plánování brát ohled na budoucí rozvoj zástavby. Okrsky by měly být relativně stabilní v čase, aby je nebylo třeba ihned po vybudování nových čtvrtí znovu měnit.

Pokud to je možné a efektivní s ohledem na místní podmínky, měly by okrsky vždy zahrnovat celá katastrální území, celé čtvrti, celé ulice či celé řadové domy. Ulice o délce 2 kilometrů ovšem není třeba vměštnávat do jednoho okrsku. Vymezení okrsků má v první řadě ctít logickou strukturu obce a být srozumitelné pro veřejnost. Volič by neměl být zmaten, pokud patří do jiného okrsku než jeho soused z vedlejšího domu.

5. Je zajištěna dostupnost volebních místností

Volební místnosti mají být dostupné voličům. Toto kritérium je obzvláště důležité, pokud se navrhuje snížení počtu okrsků, v důsledku čehož se některým voličům prodlouží vzdálenost do volební místnosti. Zákon výslovně nestanovuje, že například musí pro každého být volební místnost v dosahu do 15 minut chůze. Přesto i voliči ze vzdálených osad a samot musí mít možnost dostavit se do volební místnosti. Stejně tak okrsková volební komise musí být schopná se za nimi dostavit s přenosnou volební schránkou, pokud o takové hlasování požádají.

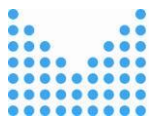
Obecní úřad ve svém návrhu vysvětlí, jak je voličům zajištěna dostupnost volební místnosti. Může jít například o zabezpečení svozu voličů s pohybovými obtížemi k volební místnosti. V návrhu může být také doloženo, že vzdálené části spojuje s volební místností veřejná doprava, např. autobusová linka. V takovém případě by pak mělo být i ověřeno, že spoje veřejné dopravy jezdí v takových intervalech, které voličům umožní jeho využití po dobu, kdy se volby konají (např. každou hodinu v pracovní dny i během víkendu – volby probíhají v pátek a sobotu, dostupnost musí být zajištěna v obou dnech).

6. Počet voličů příslušejících k volebnímu okrsku umožňuje řádný průběh hlasování a sčítání hlasů a hospodárné vynakládání prostředků na zajištění volebních místností a činnosti okrskových volebních komisí

Je třeba popsat, jak se změna počtu okrsků promítne zejména do nákladů na zajištění volebních místností a nákladů na odměny členů okrskových volebních komisí. Zákon sleduje například možnost sloučení malých okrsků, jejichž volební místnosti jsou nyní umístěny ve stejné budově. Při slučování dosavadních okrsků je třeba vyčíslit odhadované úspory a při navýšení počtu volebních okrsků naopak navýšení nákladů. Rovněž je nutné uvést, zda se volební místnosti nachází v budovách ve vlastnictví obce, či zda vznikají výdaje spojené s jejich pronájmem na dobu voleb.

Jak bylo představeno výše, neexistuje žádné „zlaté číslo“ coby žádoucí počet voličů v okrsku. Obce mohou vytvářet i okrsky pro více než tisíc voličů a zároveň navýšit počet členů jednotlivých okrskových volebních komisí. Velikost komisí má být přiměřená obvyklé volební účasti a napomout kvalitní práci jednotlivých členů komise. Důraz se klade na jejich pečlivost a výkon bez spěchu a chyb. Nízký počet voličů v okrsku je též snadno obhajitelný, například pokud se na území okrsku předpokládá výstavba nových domů, která počet voličů brzy zvýší, nebo v okrsku tradičně vedle stálých obyvatel hlasuje mnoho turistů na voličský průkaz (např. v lázeňských či lyžařských oblastech).

Je nutné též mít na paměti, že ve volbách do zastupitelstev obcí mohou volit i občané dalších členských států Evropské unie, zatímco v jiných volbách se mezi voliče nepočítají.

Příklad: Okrsky s nejvýše 400 voliči mají nejméně 4 členy okrskové volební komise. Zrušení takového okrsku, pokud se zároveň nezvýší počet členů v jiném okrsku, značí úsporu minimálně 12 500 Kč v odměnách členů (1 předseda, 1 zapisovatel, 1 místopředseda, 1 řadový člen – nové výše odměn podle § 5 vyhlášky č. 353/2025 Sb.). Dále odpadne potřeba zajistit volební místnost a její vybavení.

Kdy žádat

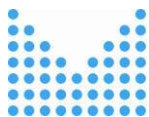
Změnu volebních okrsků (jde jak o změnu hranic, tak změnu počtu) nelze realizovat v době od vyhlášení voleb do vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí. Pokud tedy obecní úřad nestihne provést všechny kroky směřující ke změně [podat návrh, získat souhlas, zanést změny do Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN)] do vyhlášení voleb, pak pro již vyhlášené volby nemohou být okrsky změněny. Toto omezení platí až do vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv. Cílem je zajistit stabilitu v době, kdy již probíhá hlavní fáze organizačně-technického zajištění voleb. Stejně tak není možné do struktury volebních okrsků zasahovat v době od vyhlášení místního nebo krajského referenda do okamžiku uveřejnění výsledků v něm.

Volby zpravidla bývají vyhlašované 4–5 měsíců před termínem jejich konání. Mohou však být vyhlášeny ještě dříve. Pokud obecní úřad chce změnu realizovat již pro nejbližší volby, je vhodné návrh odeslat Ministerstvu vnitra prostřednictvím krajského úřadu alespoň 6 měsíců před očekávaným termínem voleb.¹

Změna počtu volebních okrsků, pro níž bude návrh doručen Ministerstvu vnitra až po vyhlášení voleb, nebo u které Ministerstvo vnitra nestihne návrh posoudit před jejich vyhlášením, nemůže být zrealizována pro dané volby. Obecní úřad však může změnu provést po vyhlášení výsledků těchto voleb, nejsou-li v tu chvíli vyhlášeny další volby ani žádná referenda. Platí ovšem, že provedená změna musí být totožná jako předložený návrh a že se mezitím podstatně nezměnily okolnosti situace, za níž Ministerstvo vnitra se změnou souhlasilo (viz níže).

Jelikož změna počtu okrsků na základě souhlasu Ministerstva vnitra probíhá v rámci podřízenosti při výkonu státní správy, nedodržení zákona obecním úřadem podléhá doзору

¹ Od roku 2026 je pevně stanoven termín voleb do třetiny Senátu, do zastupitelstev krajů a do zastupitelstev obcí na první celý týden měsíce října. Senátní a komunální volby tedy najisto proběhnou 9. a 10. října 2026. Stále však platí, že je vyhlašuje prezident republiky. Teprve po zveřejnění jeho rozhodnutí ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv nebude možné volební okrsky měnit. Kdy prezident republiky volby vyhlásí, není známo; musí tak učinit nejpozději 90 dnů před jejich konáním (tj. do 11. července 2026).

nad vydáváním rozhodnutí orgánů obcí v přenesené působnosti. Podle zákona o obcích dozor vykonává krajský úřad ve vztahu k obcím a magistrát statutárního města směrem k městským částem a městským obvodům. V případě pražských městských částí dozor vykonává Magistrát hlavního města Prahy podle zákona o hlavním městě Praze.

Jak žádat

Obecní úřad, který chce změnit počet volebních okrsků na svém území, tj. počet volebních okrsků snížit nebo zvýšit, zpracuje návrh na změnu a jeho odůvodnění. Návrh má obsahovat následující informace (vzorový formulář je přílohou této metodiky):

A. Popis změny

Jak má být počet volebních okrsků změněn (zvýšení/snížení)? Jakého území či jakých dosavadních okrsků se změna týká? Kolik voličů náleží do současných okrsků a kolik jich má spadat do okrsků podle navrženého, nového vymezení? Obecní úřad popíše aktuální a nové rozvržení území okrsků. Může jít o slovní popis i výčet adresních bodů tvořících jednotlivé okrsky. Lze též využít informace o počtu a sídle volebních okrsků a výčet adres či území jednotlivých okrsků, které se uveřejňují pro voliče vždy před volbami. Popis je možné doplnit i mapou rozložení okrsků před změnou a po ní.

B. Zdůvodnění k dodržení věcných kritérií podle § 4 odst. 2 a 3 ZSV:

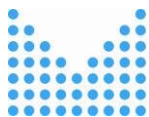
Odůvodnění nemusí striktně sledovat strukturu této metodiky a pořadí jednotlivých kritérií. Je ovšem podstatné, aby jednotlivá kritéria byla ze strany obecního úřadu vysvětlena a obhájena. Obecní úřad může některé věci považovat za samozřejmé, ovšem Ministerstvo vnitra nezná konkrétní poměry v obci, umístění volebních místností, zájem o členství v okrskových volebních komisích, ani jak se obec změnila od doby poslední změny vymezení volebních okrsků. Níže předkládáme výčet věcných okruhů, na které by se měl obecní úřad v žádosti ve vztahu k jednotlivým kritériím zaměřit.

Na území každé obce musí být vytvořen alespoň 1 volební okrsek

Kolik okrsků je na území obce nyní a jaký nový počet se navrhuje?

Území volebního okrsku nesmí náležet do území více obcí ani do území více volebních obvodů

Nepřesahuje žádný navržený okrsek hranice obce ani volebního obvodu?

Volební okrsky jsou beze zbytku skladebné do území obce

Je třeba pamatovat na to, aby každá obyvatelná část území obce byla součástí některého z volebních okrsků.

Volební okrsky zachovávají přirozené územní celky

Nevznikají v novém vymezení okrsků zvláštní situace? Pokud z dlouhého řadového domu mají spadat různé vchody do různých okrsků, hranice okrsků by měla vést přibližně uprostřed domu. Těžko by šlo veřejnosti hájit stav, kdy krajní vchody patří do jednoho okrsku a prostřední vchod do druhého.

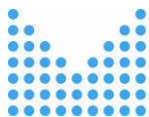
Neobvykle založené hranice okrsků nejsou automaticky chybné. Je ovšem nutné vysvětlit, proč jsou v dané situaci takto koncipovány a napomáhají splnění dalších kritérií. Na pohled podivný tvar území okrsku může být obhájen například zájmem na vymezení okrsků s co nejpodobnějším počtem voličů, aby práce každé komise byla přibližně stejně namáhavá, či jiným faktorem, který je ve vztahu ke konkrétním poměrům v dané obci relevantní.

Je zajištěna dostupnost volebních místností

Jak je v současnosti napomáháno voličům, aby se v pátek a v sobotu mohli dostavit k volbám? Kolik osob je nyní vzdáleno od své nejbližší volební místnosti nejvýše 500 metrů? Kolik od ní dělí 500 až 1 000 metrů? Kolik voličů je od volební místnosti vzdáleno 2, 3, 4, 5 kilometrů? Jak se tyto počty změní na základě provedení navrhované změny počtu okrsků?

Jsou alespoň některé volební místnosti v obci bezbariérové? Jakým způsobem je zajištěna pomoc voličům, kteří se přímo do místnosti nedokáží snadno dostat? Mohou se voliči do „své“ volební místnosti dopravit za pomoci veřejné dopravy? A jak často její spoje jezdí?

Zejména pokud se navrhuje snížení počtu okrsků, lze předpokládat, že desítkám či stovkám voličů se vzdálenost do nové volební místnosti prodlouží. Zákon nestanoví, zdali zvětšení vzdálenosti o určitý počet kilometrů je přijatelné či nikoliv. Toto nelze plošně stanovit pro všechny obce bez znalostí konkrétní situace. Pokud se ovšem například 80 voličů vlivem změny ocitne 4 kilometry od volební místnosti namísto

dřívějších 500 metrů, lze poukazovat, že jiná skupina voličů ve stejné obci již nyní má volební místnost 5 kilometrů od svého bydliště. Takovým argumentem lze podpořit návrh na provedení změny, protože tím nebude nikdo nepřiměřeně znevýhodněn oproti dalším voličům.

Počet voličů příslušejících k volebnímu okrsku umožňuje řádný průběh hlasování a sčítání hlasů a hospodárné vynakládání prostředků na zajištění volebních místností a činnosti okrskových volebních komisí

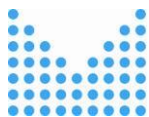
Jaké objekty nyní slouží jako volební místnosti? Jsou dostatečně velké, aby pojaly okrskovou volební komisi i přicházející voliče? Zvládnou i zvýšení počtu voličů, pokud se očekává? Jak toto splňují místnosti, které mají být využity pro budoucí volby? Jsou dosavadní i zamýšlené nové místnosti ve vlastnictví obce, či si je obec zajišťuje? Jaké náklady s tím jsou spojeny?

Jak se daří obci obsazovat místa v jednotlivých volebních komisích? Vnímá obec například pokles zájmu v posledních letech? Delegují členy komisí kandidující volební strany a v jakém počtu?

Jaká byla volební účast v posledních letech v jednotlivých okrscích?

Při odůvodnění vhodnosti či potřeby změny lze vycházet ze všech těchto otázek i z dalších důvodů, které podtrhují zájem obce na změně počtu okrsků. Jak tato metodika výše poukázala, obec může vytvořit jediný okrsek pro více než tisíc voličů, ale také může při počtu několika stovek voličů vytvořit více okrsků. Průběh hlasování a sčítání hlasů má být plynulý. Okrsek s velmi vysokým počtem voličů má obsloužit početnější komise. V návrhu je třeba vysvětlit, proč je právě řešení navrhované obecním úřadem vhodné a proč s ním Ministerstvo vnitra má vyslovit souhlas.

ZSV tímto kritériem sleduje hospodárné využívání veřejných financí. Pakliže v současnosti má více volebních okrsků svou volební místnost ve stejné budově (např. na úřadu či ve škole), je vhodné zvážit, zdali by tyto okrsky neměly být spojeny do jednoho. Přitom je však třeba brát ohled na dosavadní a budoucí očekávaný počet voličů. Pro vzdálenou část obce s desítkami či nízkými stovkami obyvatel lze i nadále vytvořit vlastní okrsek, pokud zároveň bude zřízena volební místnost přímo v takové části obce. Společně s dalšími kritérii je nutné promyslet, zdali v konkrétním případě

převáží zájem na uchování okrsku před připojením jeho území k jinému okrsku a do vzdálenější volební místnosti. Ponechává se obecním úřadu, aby osvětlil své úvahy v této věci.

Posouzení návrhu Ministerstvem vnitra

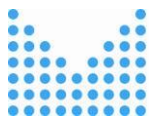
Ministerstvo vnitra při posuzování obdrženého návrhu na změnu počtu volebních okrsků v obci zkoumá souběžné dodržení všech kritérií podle § 4 odst. 2 a 3 ZSV. O vyslovení či nevyslovení souhlasu s návrhem rozhodne bez zbytečných průtahů. Výsledek svého posouzení (souhlas se změnou, nebo nesouhlas) zašle přímo obecnímu úřadu a současně krajskému úřadu. Ministerstvo vnitra své rozhodnutí odůvodní zejména, pokud souhlas není dán. V tom případě může následně obecní úřad výtky zohlednit v novém návrhu na změnu počtu volebních okrsků, který opět podá Ministerstvu vnitra prostřednictvím krajského úřadu.

Jak postupovat poté, co obecní úřad obdrží souhlas Ministerstva vnitra

Po obdržení souhlasu Ministerstva vnitra může obecní úřad začít provádět kroky směřující k její realizaci. Těmito kroky jsou:

1. **Zápis do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí prostřednictvím informačního systému územní identifikace (§ 4 odst. 7 ZSV).** Zápis do RÚIAN je nutno stihnout do doby, než bude systém pro provádění změn uzamčen. Uzamčení provádí Ministerstvo vnitra ihned po vyhlášení voleb a trvá až do vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.
2. **Informování voličů v obci.** Podle § 5 odst. 1 ZSV platí, že obecní úřad zveřejní na úřední desce nejpozději 15 dnů přede dnem voleb oznámení o době a místě konání voleb na území obce. Je-li na území obce vytvořeno více volebních okrsků, uvede, které části území obce náleží do jednotlivých volebních okrsků. Zároveň obecní úřad v oznámení uvede adresy volebních místností. Je žádoucí voliče upozornit, pokud se jejich volební místnost oproti předchozím volbám změnila.

Nad rámec této povinnosti doporučujeme změnu vymezení okrsků rozšířit v rámci obce i dříve, například ihned po jejím uskutečnění či po vyhlášení voleb. Způsob tohoto informování se ponechává na uvážení obecního úřadu. Může jít např. o zveřejnění v místním periodiku, na webových stránkách obce, na úřední desce či leták doručený dotčeným voličům.

3. **Vyrozumění krajského úřadu** (v případě územně členěných statutárních měst vyrozumí úřad městské části nebo městského obvodu magistrát statutárního města). Ministerstvo vnitra sice informuje krajský úřad o vydání souhlasu, to však neznamená, že obecní úřad nakonec ke změně skutečně přikročí. Proto § 4 odst. 5 ZSV vyžaduje i toto vyrozumění po provedení změny.

Udělení souhlasu od Ministerstva vnitra nezakládá obecnímu úřadu povinnost změnu skutečně provést. Doba platnosti souhlasu není výslovně zákonem omezena. Pokud ovšem obecní úřad posecká, riskuje, že již souhlas nebude moci využít. Výše uvedené podmínky vymezení okrsků musí být splněny nejen v okamžiku podání návrhu na změnu, ale také při samotném provedení schválené změny. Souhlas udělený například o rok dříve tudíž lze využít, pouze pokud se mezitím zásadně nezmění situace v obci. Takovou změnou by mohl být zejména výraznější pokles nebo nárůst počtu voličů v některém z okrsků. Pokud si obecní úřad není jist, zda jsou podmínky i po určité době stále splněny a jestli se tedy může opřít o dříve udělený souhlas Ministerstva vnitra, je vhodné mu návrh na změnu opětovně předložit.

V procesu změny volebních okrsků v obci nezakládá ZSV ani jiný právní předpis žádnou roli zastupitelstvu obce. Jedná se o úkony obecního úřadu jako volebního orgánu, které jsou výkonem státní správy v přenesené působnosti. Schválení změny volebních okrsků zastupitelstvem obce či radou obce tedy není vyžadováno. Pokud jsou však v některé obci tyto orgány do dané věci tradičně zapojeny, nic nebrání tomu, aby o návrhu byly informovány a vyjádřily se k němu.

Kontakt

V případě dotazů ohledně změn ve volebních okrscích se lze obrátit na Odbor voleb Ministerstva vnitra:

Telefon: 974 817 361

E-mail: volby@mv.gov.cz

Příloha – Prázdný vzor formuláře pro podání návrhu (není závazný, jde o doporučené schéma)

VZOR

Formulář pro podání návrhu

Úřad navrhující změnu počtu volebních okrsků:

Adresa úřadu:

Kontaktní osoba, funkce:

Telefon kontaktní osoby: E-mail kontaktní osoby:

Prostřednictvím: (krajský úřad, MHMP)

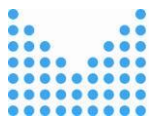
Tímto podle § 4 odst. 4 zákona č. 88/2024 Sb., o správě voleb, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o správě voleb“) podáváme Ministerstvu vnitra návrh na změnu počtu volebních okrsků a žádáme Ministerstvo vnitra o souhlas s touto změnou.

Počet volebních okrsků ke dni podání návrhu:

Počet volebních okrsků dle navržené změny:

Odůvodnění návrhu (vysvětlení, jak jsou dodržena jednotlivá kritéria dle metodiky):

- 1) Popis stávajícího stavu a popis navrhovaných změn v okrscích
- 2) Odůvodnění k naplnění zákonných kritérií
 - a. územní vymezení nejméně jednoho okrsku
 - b. nepřekračování obvodů
 - c. skladebnosti

- d. zachování přirozených celků (důvody případných rozdělení územních celků)
- e. dostupnosti volebních místností
- f. hospodárnosti a řádného průběhu voleb

.....(podpis)